

Programozási nyelvek

3. előadás

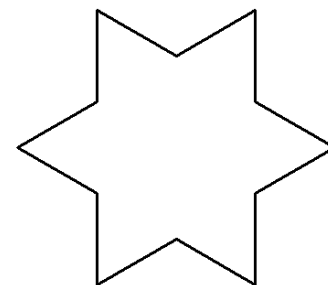
Logo – csillagok

Csillag egyenlő oldalú háromszögekből:

A lényeg: az ismétlődő részben a fordulatok összege legyen annyi, mint a megfelelő sokszögnél a külső szög!

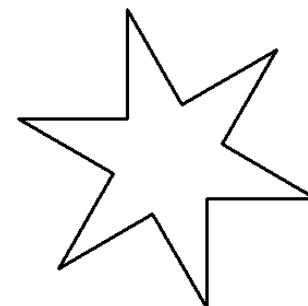
ismétlés 6 [előre 100 jobbra 120
előre 100 balra 60]

Csillag egyenlő szárú háromszögekből:

Ne törődjünk a sokszög oldalhosszával, a csillagot a saját oldalhosszával és a külső szögeivel adjuk meg!

ismétlés 6 [előre 100 jobbra 150
előre 100 balra 90]

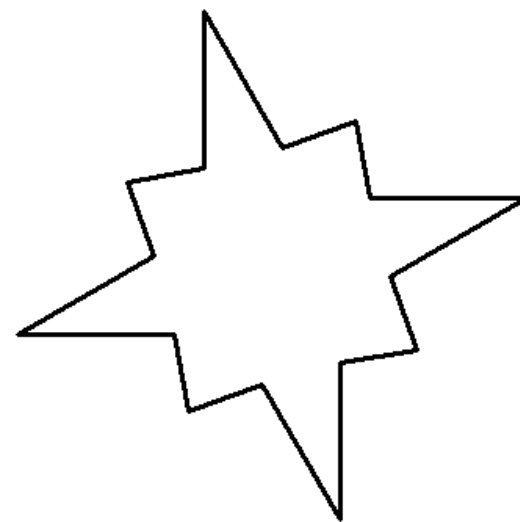
Logo – csillagok

Csillag többféle háromszögből:

Minden második háromszög legyen más oldalhosszú és más szögű! Egy ciklus lépésben két ágat rajzolunk, arra kell tehát figyelni, hogy a fordulatok összege a sokszög külső szögei kétszerese legyen!

```
ismétlés 4 [előre 100 jobbra 150  
előre 100 balra 80  
előre 50 jobbra 100  
előre 50 balra 80]
```


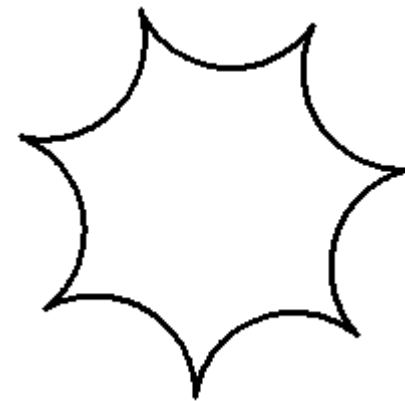
Logo – csillagok

Csillag körívekből:

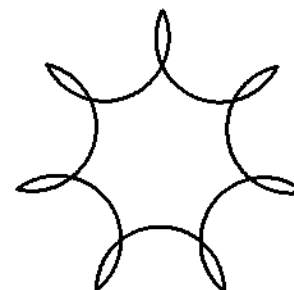
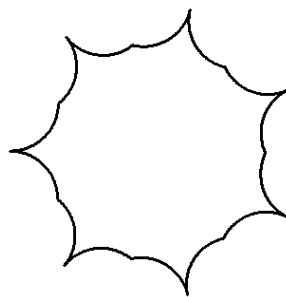
A háromszögeket persze bármilyen más alakzattal helyettesíthetjük, akár például körívekkel is!

```
ismétlés 7 [balív 60 50 1  
            balív 60 50 -1  
            jobbra 360/7+120]
```



```
eljárás balív :fok :r :l  
ismétlés :fok [előre :l*:r*3,14159/180 balra 1]  
vége
```

Ezek hogyan készülhettek:

Logo – csillagok

Sokszög oldalai középre illesztett sokszög:

Egy szabályos sokszög oldalai középre is tehetünk másik szabályos sokszöget, harmad akkora méretben!

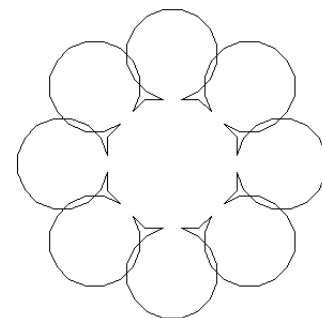
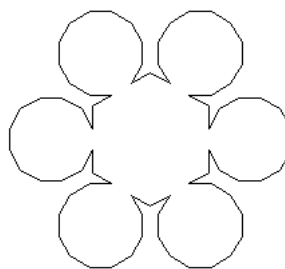
```
ismétlés :m [előre :h/3 balra 180-360/:n  
sok :n :h jobbra 180-360/:n  
előre :h/3 jobbra 360/:m]
```

```
eljárás sok :n :h
```

```
ismétlés :n-1 [előre :h jobbra 360/:n]
```

```
jobbra 360/:n
```

```
vége
```


Logo – csillagok

Sokszög csúcsaira illesztett sokszög:

Egy szabályos sokszög csúcsaira is tehetünk másik szabályos sokszöget (ettől az oldalak eltávolodnak egymástól)!

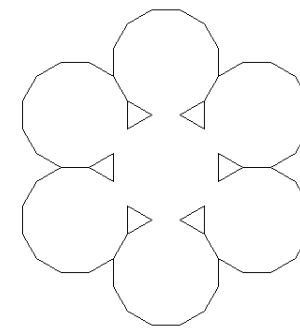
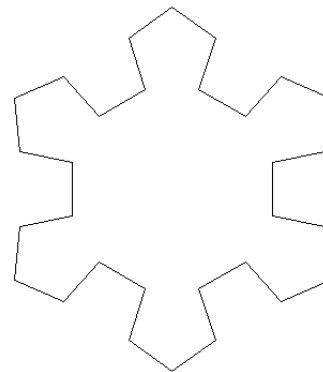
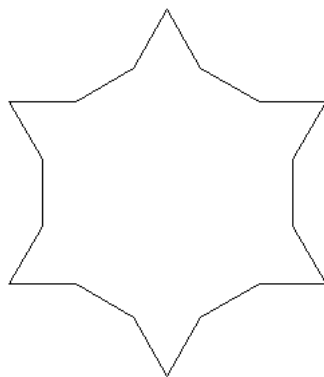
```
ismétlés :m [előre :h balra 180-360/:n-180/:m  
sok :n :h jobbra 180-360/:n+180/:m]
```

```
eljáráás sok :n :h
```

```
ismétlés :n-1 [előre :h jobbra 360/:n]
```

```
jobbra 360/:n
```

vége

Logo – csillagok

Sokszög csúcsaira illesztett sokszög:

Egy szabályos sokszög csúcsaira is tehetünk másik szabályos sokszöget, befelé illesztve!

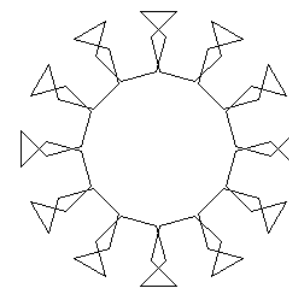
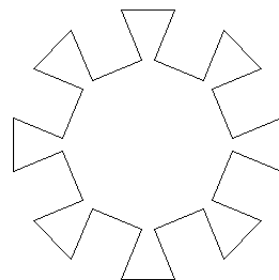
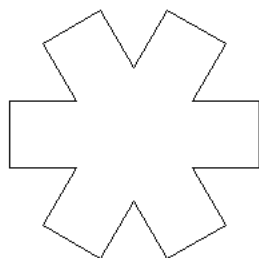
```
ismétlés :m [előre :h jobbra 180-360/:n+180/:m  
sok :n :h balra 180-360/:n-180/:m ]
```

```
eljárás sok :n :h
```

```
ismétlés :n-1 [előre :h balra 360/:n]
```

```
balra 360/:n
```

vége

Logo – sokszög variációk

Sokszög rekurzívan

Az N oldalú sokszögvonal 1 oldalból és egy $N-1$ oldalú sokszögvonalból áll.

eljárás reksokszög :n :hossz :szög

előre :hossz balra :szög

ha :n>1 [reksokszög :n-1 :hossz :szög]

vége

Logo – sokszög variációk

Spirál

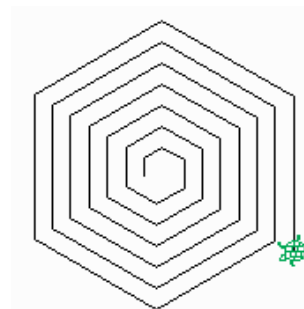
Mindig egy kicsit nagyobb távolságot tegyünk meg!

```
eljárás spirál :n :hossz :szög :táv
```

```
  előre :hossz balra :szög
```

```
  ha :n>1 [spirál :n-1 :hossz+:táv :szög :táv]
```

```
vége
```


Logo – sokszög variációk

Spirál

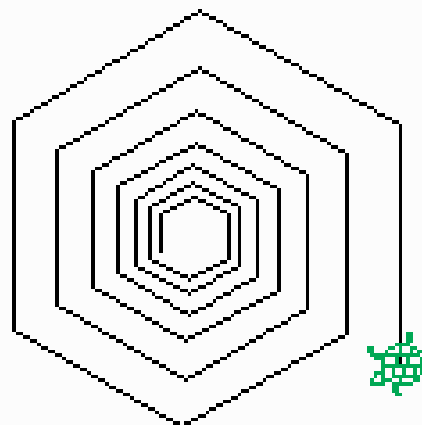
A távolságot szorozzuk egy konstanssal!

```
eljárás spirál :n :hossz :szög :szor
```

```
  előre :hossz balra :szög
```

```
  ha :n>1 [spirál :n-1 :hossz*:szor :szög :szor]
```

```
vége
```


Logo – sokszög variációk

Inda

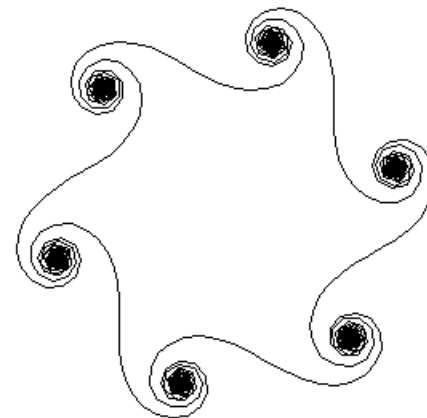
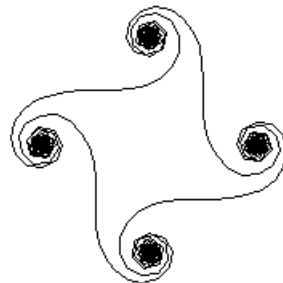
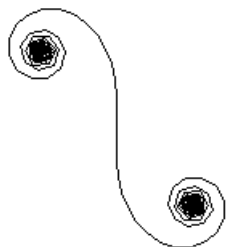
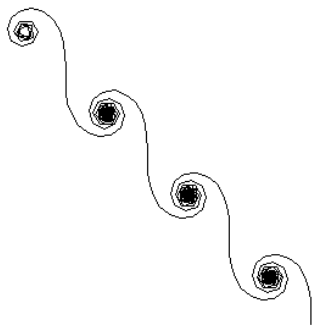
A szöget növeljük meg egy konstanssal!

eljárás inda :n :hossz :szög :növekedés

előre :hossz balra :szög

ha :n>1 [inda :n-1 :hossz :szög+:növekedés :szor]

vége

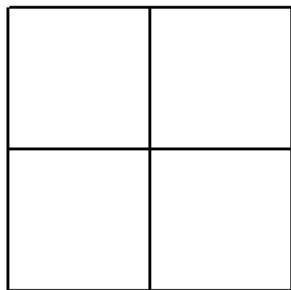

Logo – sorminták

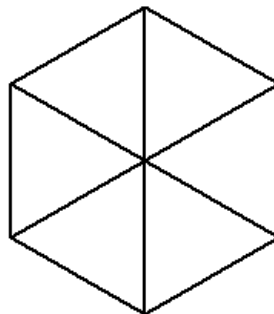

Geometriai emlék: a síkot háromféle szabályos sokszöggel fedhetjük le – feltétele: 360 fok osztható legyen a belső szöggel.

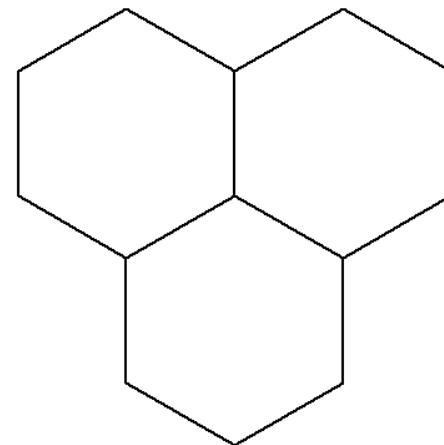
négyzettel

háromszöggel

hatszöggel

A fentiek szerint készíthetünk belőlük sormintákat, majd pedig lefedhetjük velük a síkot is.

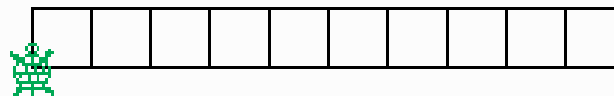

Logo – sorminták

Sorminta azonos elemekből (ciklikus programok tételének alkalmazása)

Négyzet esetén `:x=:y`.

```
eljárás sorminta :n :x :y
```

```
  ismétlés :n [alapelem :x :y elmozdulás :x]
```

```
  elmozdulás -:n*:x
```

vége

```
eljárás alapelem :x :y
```

```
  ismétlés 2 [előre :y jobbra 90 előre :x jobbra 90]
```

vége

```
eljárás elmozdulás :x
```

```
  tollatfel jobbra 90 előre :x balra 90 tollatle
```

vége

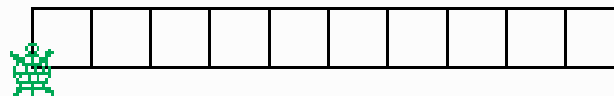

Logo – sorminták

Sorminta rekurzívan

Egy n elemű sorminta 1 elemből és egy $n-1$ elemű sormintából áll:

```
eljárás sorminta :n :x :y
  ha :n>0 [alapelem :x :y elmozdulás :x
           sorminta :n-1 :x :y elmozdulás -:x]
vége
```


Logo – sorminták

Sorminta nem „sorban”

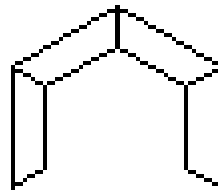
A sorminta elemeinek nem kell feltétlenül egyenes mentén elhelyezkedniük:

```
eljárás sor :n :m :o
```

```
ismétlés :n [alap :m :o előre :m balra 60]
```

```
ismétlés :n [jobbra 60 hátra :m]
```

vége

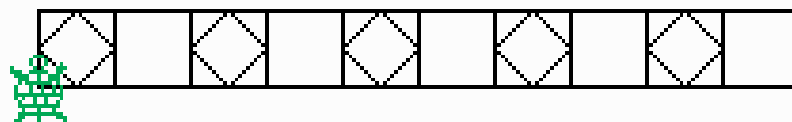
Logo – sorminták

Sorminta kétféle alapelemből

Alkalmazzunk közvetett rekurziót!

```
eljárás sorminta :n :x :y
  ismétlés :n [alapelem1 :x :y elmozdulás :x
              alapelem2 :x :y elmozdulás :x]
  elmozdulás - :x* :n
vége
```


Megjegyzés: A megoldás csak akkor jó, ha a kétféle alapelemből ugyanannyi van. Lehetne a végén:

Ha páratlan? :n [...]

Logo – sorminták

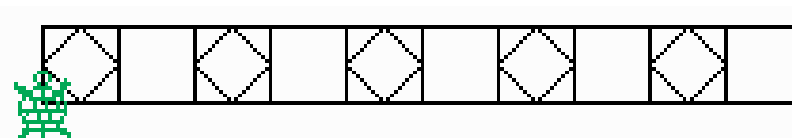

Sorminta kétféle alapelemből

Alkalmazzunk közvetett rekurziót!

```
eljárás sorminta1 :n :x :y
  ha :n>0 [alapelem1 :x :y elmozdulás :x
           sorminta2 :n-1 :x :y elmozdulás -:x]
vége
```

```
eljárás sorminta2 :n :x :y
  ha :n>0 [alapelem2 :x :y elmozdulás :x
           sorminta1 :n-1 :x :y elmozdulás -:x]
vége
```


Megjegyzés: A kétféle alapelem lehetne különböző méretű is! Ekkor kétféle elmozdulás kellene.

Logo – sorminták

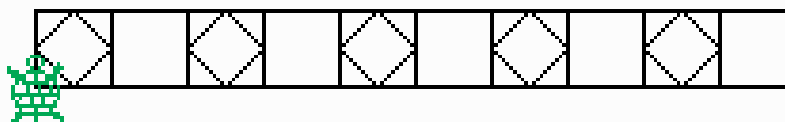

Sorminta kétféle alapelemből

Működik közvetlen rekurzióval is, ekkor azonban tudni kell – egy logikai paraméter értékéből –, hogy melyik alapelemet kell éppen rajzolni!

```
eljárás sorminta :n :x :y :lo
  ha :n>0 [hak :lo [alapelem1 :x :y]
            [alapelem2 :x :y]
            elmozdulás :x
            sorminta :n-1 :x :y nem :lo
            elmozdulás -:x]
```

vége

Logo – sorminták

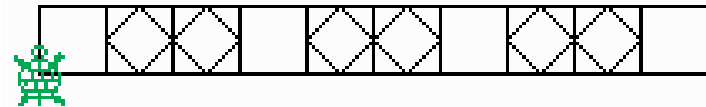

Sorminta kétféle alapelemből

Ha nem felváltva van a kétféle elem, akkor a logikai értéket sorszámra cseréljük.

```
eljárás sorminta :n :x :y :szám
  ha :n>0 [hak :szám mod 3=0 [alapelem1 :x :y]
          [alapelem2 :x :y]
          elmozdulás :x
          sorminta :n-1 :x :y :szám+1
          elmozdulás -:x]
```

vége

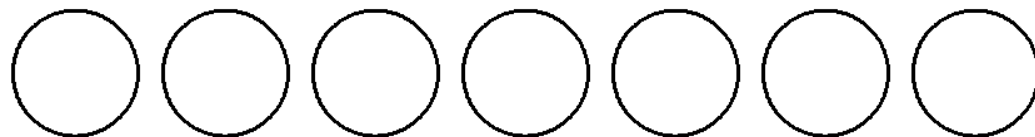
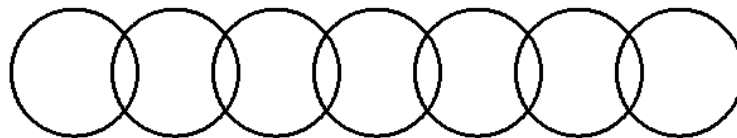
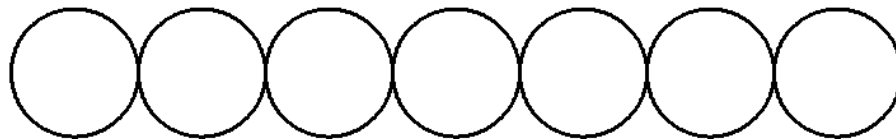

Logo – sorminták

Sorminta körökből

Az állapotekvivalens helyettesítés elvén a négyzeteket lecserélhetjük bármely olyan ábrára, amely ugyanazt az állapotváltozást okozza. Az alapelemek összezsúszhatnak, illetve szét is húzódnak, ha az elmozdulás mértéke nem azonos az alapelem szélességével.

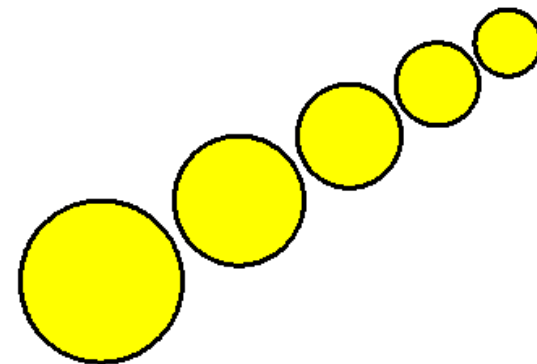

Logo – sorminták

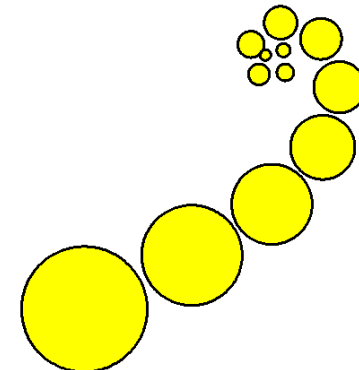
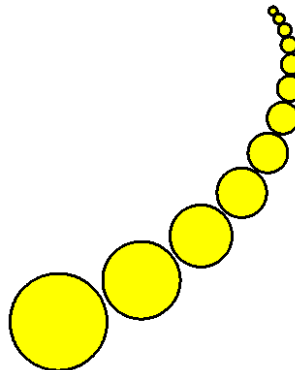
Távolodó alakzatok

Ha az egyes elemeket nem egymás mellé tesszük, hanem pl. jobbra és felfelé is elmozdulunk, valamint az alapelem méretét adott százalékkára csökkentjük, akkor egy távolodó alakzatsort kapunk.

Mivel a méret mindig más, ezért persze csak a rekurzív megoldás jöhet szóba.

Ezek hogyan készülhettek?

Logo – sorminták

Sorminta más alakzatokon

A sorminta elhelyezhető más alakzatokra is.

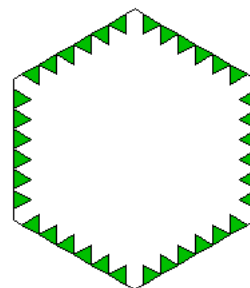
eljárás sok :n :db :h

ismétlés :n [előre :h/2

ismétlés :db [háromszög :h előre :h]

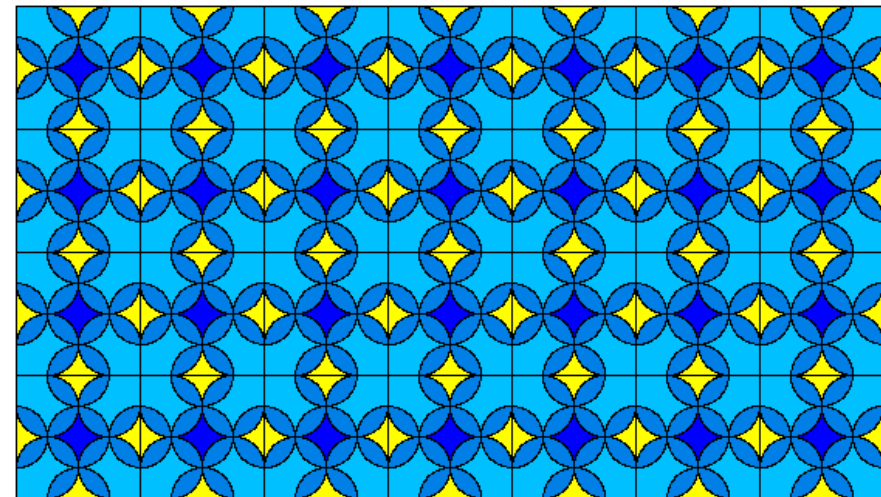
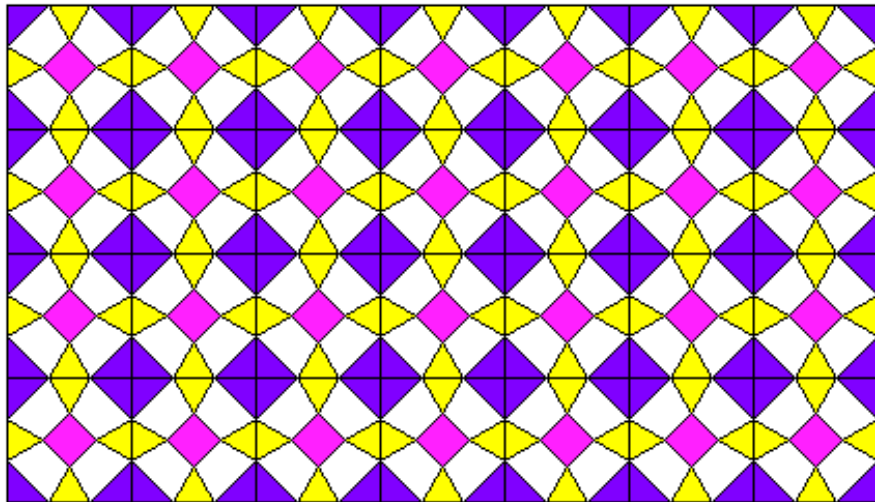
előre :h/2 jobbra 360/:n]

vége

Logo – Mozaik

Logo – Mozaik

Mozaik

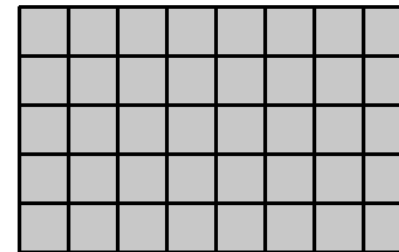
A legegyszerűbb mozaik a négyzetrács, adott számú sorból és oszlopból áll. Megírható ciklussal is és rekurzívan is.

```
eljárás mozaik :m :n :x
  ismétlés :m [sorminta :n :x felfelé :x]
  lefelé :m* :x
```

vége

```
eljárás mozaik :m :n :x
  ha :m>0 [sorminta :n :x felfelé :x
          mozaik :m-1 :n :x lefelé :x]
```

vége

Logo – Mozaik

Mozaik látszólag kétféle elemből

Az alábbi mozaik látszólag kétféle elemből áll (nyolcszögekből, illetve négyzetekből), pedig csak nyolcszögeket rajzolunk.

```
eljárás mozaik :m :n :x
```

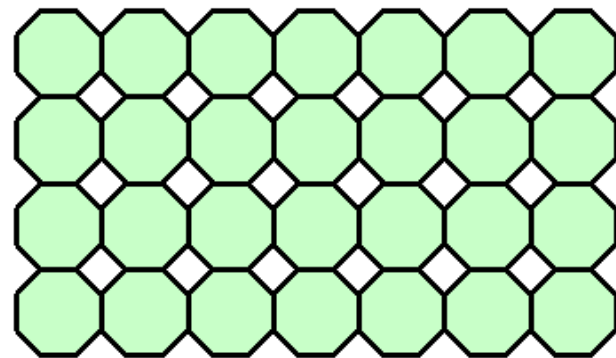
```
  ha :m>0 [sorminta :n :x felfelé :x
```

```
          mozaik :m-1 :n :x lefelé :x]
```

vége

Miért a rekurzív változatot használjuk?

A felfelé és a lefelé eljárás most a nyolcszög oldalain megy végig. Ha $:m^* :x$ lépést tenne meg, akkor mást kapnánk.

Logo – Mozaik

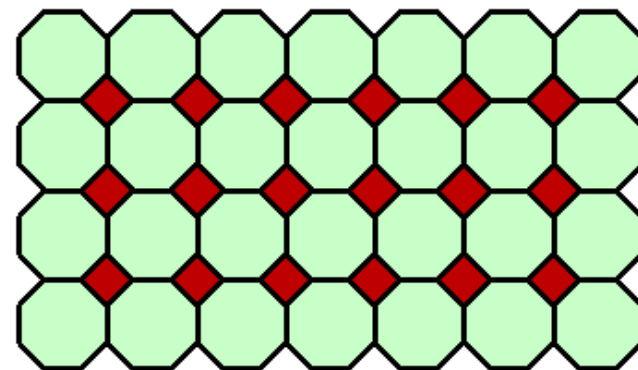
Mozaik látszólag kétféle elemből

Ha csak nyolcszögeket rajzolunk, akkor hogyan készülhetett ez az ábra?

A piros részeket a mozaik elkészülte után színeztük be, mintha eggyel keve-

sebb sor- és oszlopszámú másik mozaikot rajzoltunk volna, az eredetihez képest megfelelően eltolva, amiben az alapelem a *semmi* pirosra színezve.

Mit kellene tenni, ha a széleken levő háromszögeket is pirosra szeretnénk festeni? Nagy piros téglalapra rajzoljuk rá a mozaikot!

töltőmód! 1 – a tollszínnel határolt területet festi

Logo – Mozaik

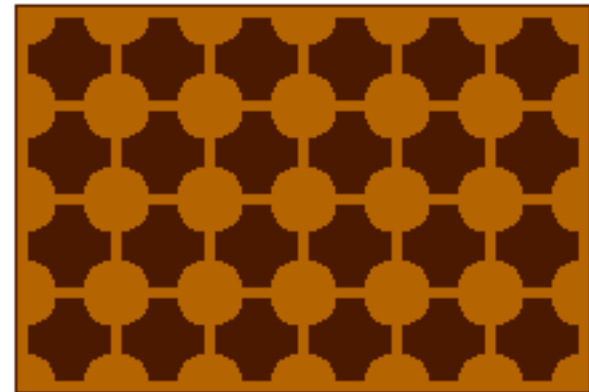

Mozaik egyféle elemből, alaplagra

A mozaikot ráhelyezhetjük tetszőleges alakzatra, pl. téglalagra:

```
eljárás mozaik :n :m :h  
ismétlés :n [sor :m :h tollatfel előre 3,5*:h tollatle]  
tollatfel hátra :n*3,5*:h+1,5*:h balra 90  
előre :h/2 jobbra 90 tollatle  
téglalap :n*3,5*:h+:h/2 :m*3,5*:h+:h/2  
vége
```

Lehetne előbb a téglalap, amire
rárajzolnánk a mozaikot.

Logo – Mozaik

Mozaik kétféle elemből

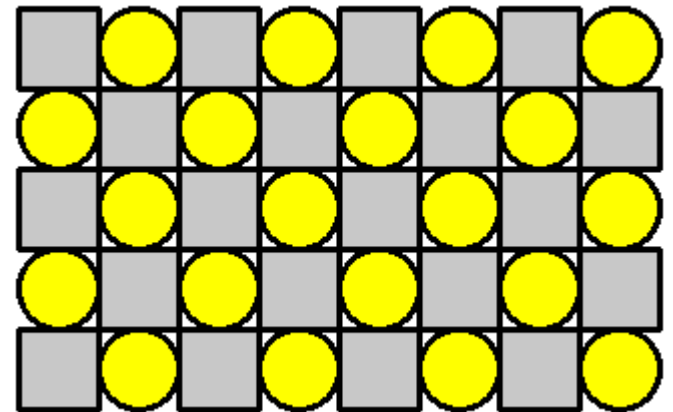
Ugyanazt az elvet követhetjük, mint a sormintánál, azaz csak a rekurzív megoldás működik.

```
eljárás mozaik :m :n :x :lo
```

```
  ha :m>0 [sorminta :n :x :lo felfelé :x
```

```
          mozaik :m-1 :n :x nem :lo lefelé :x]
```

```
vége
```


Logo – Mozaik

Mozaik nem téglalap alapon, növekvő méretben

Ha a sorminta elemei nem egyenes vonal mentén helyezkednek el, akkor mozaik is különlegesebb alakzatot fedhet le:

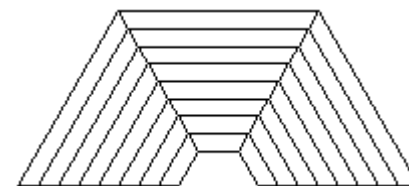
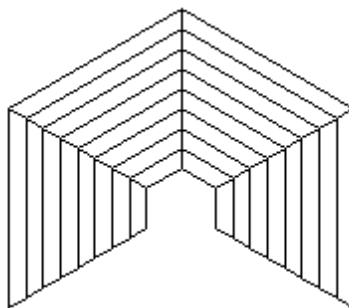
eljárás mozaik :m :n :méret :oldal

  sor :n :méret :oldal

  ha :m>1 [jobbra 120 előre :oldal balra 120

    mozaik :m-1 :n :oldal+:méret :oldal]

vége

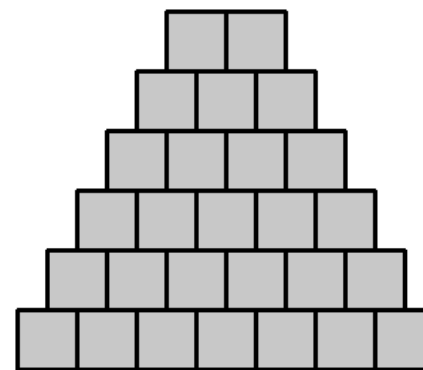
Logo – Mozaik

Piramis

Ugyancsak rekurzív megoldást kell írunk, ha a sorok hosszát szeretnénk változtatni.

```
eljárás piramis :m :n :x  
  ha :m>0 [sorminta :n :x felfelé :x  
          piramis :m-1 :n-1 :x lefelé :x]  
vége
```


Logo – Mozaik

Rombusz-mozaik

Mozaikot nemcsak négyzetekből (kis változtatással téglalapokból), hanem pl. rombuszokból is készíthetünk.

```
eljárás rmozaik :m :n :x :sz  
  ha :m>0 [rsor :n :x felfelé :x  
    rmozaik :m-1 :n :x :sz lefelé :x]
```

vége

A felfelé és a lefelé eljárás, valamint az alapelem nyilván változik. A fő eljárás ugyanaz, a sor sem változik,

ha a rombusz rajzolásra beépítjük a megfelelő kezdő fordulást.

Logo – Mozaik

Rombusz-mozaik

eljárás rsor :n :x :sz

  ha :n>0 [rombusz :x :sz elmozdulás :x

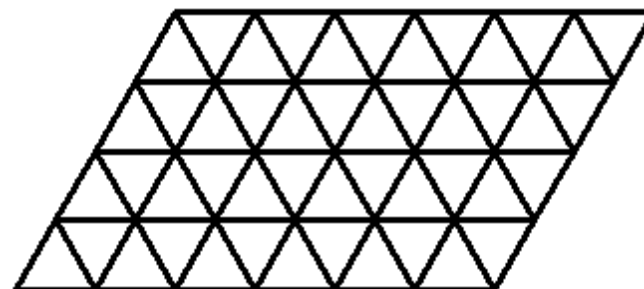
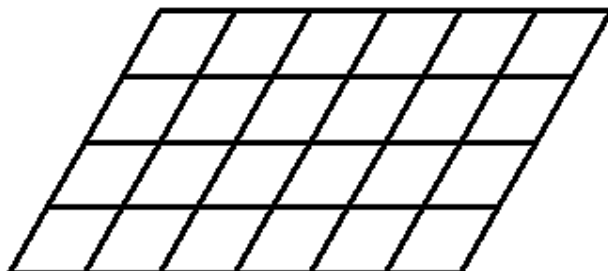
    rsor :n-1 :x :sz elmozdulás -:x]

vége

Háromszög-mozaik

Ha 60 fokos szöget választunk a rombuszhoz, akkor érdekes lehetőség adódik a rombusz egyik átlójának behúzásával.

Megkapjuk a háromszög-mozaikot:

Logo – Mozaik

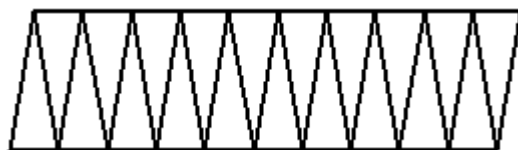

Háromszög-mozaik

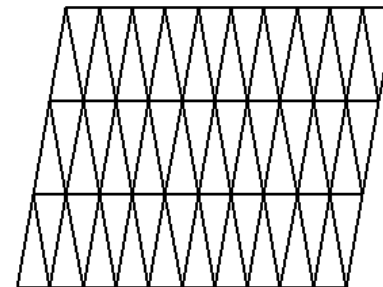
Ha nem egyenlő oldalú háromszögekből építkezünk, akkor máshogy kell eljárunk. Készítsünk kétféle háromszögsort!

A bal szélüket könnyű egymáshoz illeszteni:

Belőlük pedig már csak egy lépés a mozaik:

Logo – Mozaik

Háromszög-mozaik

A háromszög eljárás – most először – ne legyen állapotátlat-
szó, sőt csak a háromszög két oldalát rajzoljuk meg!

eljárás háromsz :h :sz

jobbra :sz/2 előre :h jobbra 180-:sz

előre :h balra 180-:sz/2

vége

Ha a bal szélén kezdjük a rajzolást és a jobb szélén fejezzük be,
akkor nagyon könnyű ilyeneket egymás mellé tenni:

Logo – Mozaik

Háromszög-mozaik

Most már csak az alsó oldalakat kell megrajzolni. Ha nem tudjuk kiszámolni a hosszát, akkor alkalmazzuk újra az xypoz! utasítást!

eljárás hsor :n :h :sz :x :y :i

ismétlés :n [háromsz :h :sz]

xypoz! :x :y irány! :i

vége

A felső részéhez:

jobbra :sz/2 előre :h jobbra 180-:sz

hsor :n :h :sz xpoz ypoz irány

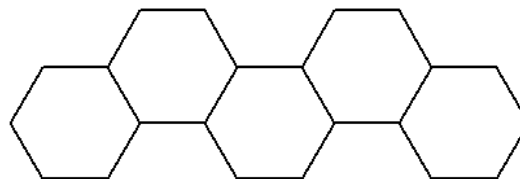
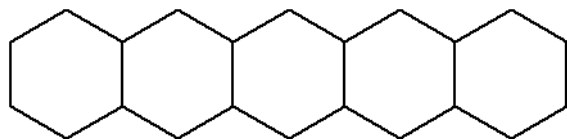

Logo – Mozaik

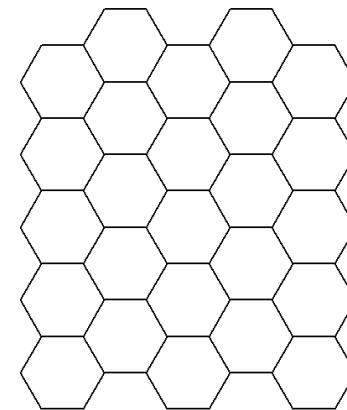
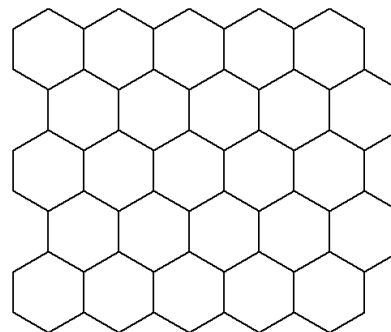

Hatszög-mozaik

A hatszög-mozaiknál meg kellene gondolni, hogy nézzen ki egy sor! Két alapvető lehetőségünk van:

Ha azonban mozaikot rajzolunk belőlük, azonnal látszik, hogy egymás 90 fokkal elforgatottjai:

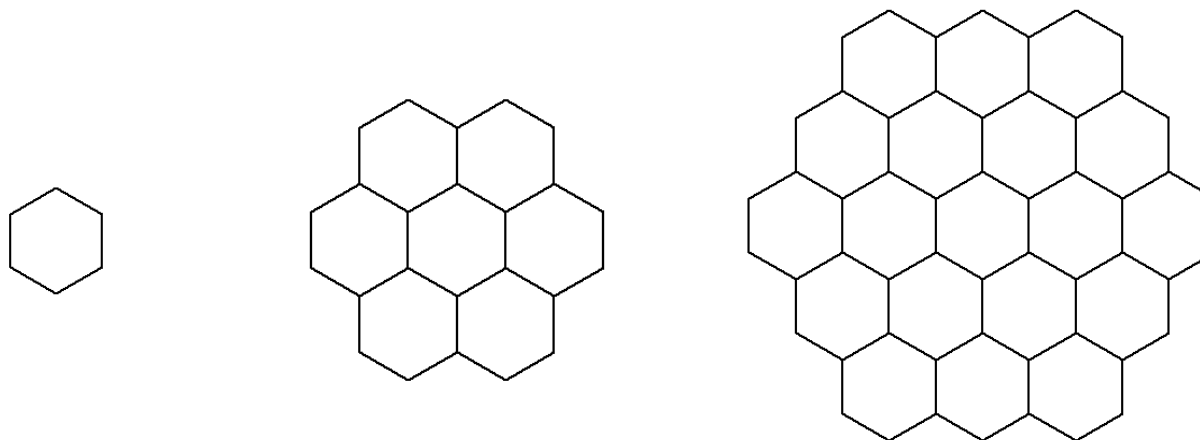

Logo – Mozaik

Hatszög-mozaik

A hatszög-mozaikot azonban másképp is elképzelhetjük: hatszögek valahány körben helyezkednek el egymás körül:

A következő körben soronként 4-5-6-7-6-5-4 hatszög lenne. Tehát a megoldás két piramis rajzolása hatszögsorokból.

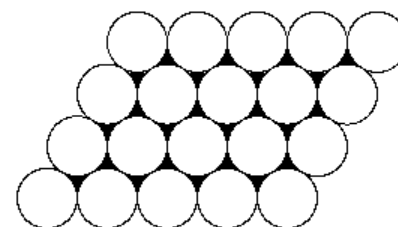
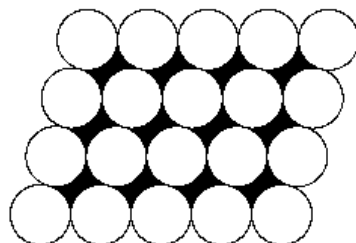
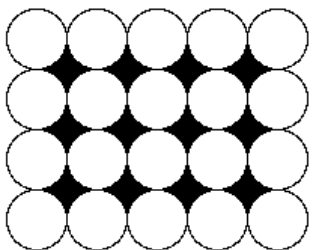

Logo – Mozaik

Körmozaik

Körmozaiknál a kérdéses a sík körökkel és köztük levő közökkel kitöltése. Variációk:

Itt is két menetben rajzolunk. Először a körökből készül mozaik, utána pedig ehhez képest eltolva, üres alapelemekből, festéssel töltjük ki a közöket.

Másik megoldás: nagy fekete téglalapra rajzolunk körmozaikot, fehérrel töltve a köröket.

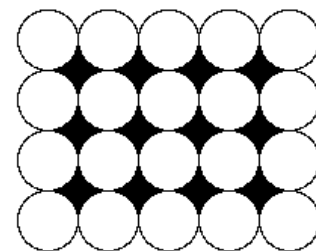

Logo – Mozaik

Körmozaik

Megoldási ötlet: a második körsor rajzolásánál lehet festeni a körközöket:

eljárás körmozaik :m :n :r :sz

tollatfel körsor :n :r jobbra :sz előre $2^* :r$

balra :sz

ismétlés :m-1 [körsor :n :r sorokközött :n-1 :r

jobbra :sz előre $2^* :r$ balra :sz]

jobbra :sz hátra $2^* :m^* :r$ balra :sz tollatle

vége

Logo – Mozaik

Körmozaik

eljárás körsor :n :r

ismétlés :n [kör :r jobbra 90 előre 2*:r balra 90]

jobbra 90 hátra 2*:n*:r balra 90

vége

eljárás sorokközött :n :r

ismétlés :n [körív :r 200 balra 90 előre 1 tölt

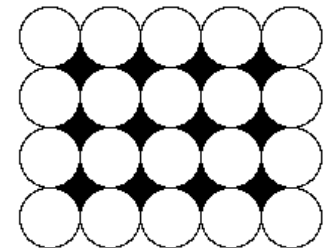
hátra 1 jobbra 90 körív :r 60 balra 90 előre 1

tölt hátra 1 jobbra 90 körív :r 100

jobbra 90 előre 2*:r balra 90]

jobbra 90 hátra 2*:n*:r balra 90

vége

Logo

